C/2024/6820

29.11.2024.

PADOMES IETEIKUMS

(2024. gada 21. oktobris)

par Kipras ekonomikas, budžeta, nodarbinātības un strukturālo politiku

(C/2024/6820)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 121. panta 2. punktu un 148. panta 4. punktu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2024/1263 (2024. gada 29. aprīlis) par ekonomikas politikas efektīvu koordināciju un budžeta daudzpusēju uzraudzību un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1466/97 ([1]), un jo īpaši tās 3. panta 3. punktu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1176/2011 (2011. gada 16. novembris) par to, kā novērst un koriģēt makroekonomisko nelīdzsvarotību ([2]), un jo īpaši tās 6. panta 1. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas ieteikumu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta rezolūcijas,

ņemot vērā Eiropadomes secinājumus,

ņemot vērā Nodarbinātības komitejas atzinumu,

ņemot vērā Ekonomikas un finanšu komitejas atzinumu,

ņemot vērā Sociālās aizsardzības komitejas atzinumu,

ņemot vērā Ekonomikas politikas komitejas atzinumu,

tā kā:

(1) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/241 ([3]), ar ko tika izveidots Atveseļošanas un noturības mehānisms ("mehānisms"), stājās spēkā 2021. gada 19. februārī. Mehānisms nodrošina finansiālu atbalstu dalībvalstīm reformu un investīciju īstenošanai, tādējādi radot Savienības finansētu fiskālo stimulu. Atbilstīgi Eiropas ekonomikas politikas koordinēšanas pusgada prioritātēm mehānisms palīdz panākt ekonomikas un sociālo atveseļošanu un īstenot ilgtspējīgas reformas un investīcijas, jo īpaši reformas un investīcijas zaļās un digitālās pārkārtošanās veicināšanai un dalībvalstu tautsaimniecību noturības stiprināšanai. Tas arī palīdz stiprināt publiskās finanses un veicināt izaugsmi un darbvietu radīšanu vidējā termiņā un ilgtermiņā, uzlabot teritoriālo kohēziju Savienībā un atbalstīt Eiropas sociālo tiesību pīlāra turpmāku īstenošanu.

(2) 2023. gada 27. februārī pieņemtās Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2023/435 ([4]) ("*REPowerEU* regula") mērķis ir ātri izbeigt Savienības atkarību no Krievijas fosilā kurināmā importa. Tas palīdzēs iegūt enerģētisko drošību un dažādot Savienības energoapgādi, vienlaikus palielinot atjaunīgo energoresursu izmantošanu, enerģijas uzkrāšanas iespējas un energoefektivitāti. Kipra savā nacionālajā atveseļošanas un noturības plānā iekļāva jaunu

([1]) OV L, 2024/1263, 30.4.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.
([2]) OV L 306, 23.11.2011., 25. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj.
([3]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/241 (2021. gada 12. februāris), ar ko izveido Atveseļošanas un noturības mehānismu (OV L 57, 18.2.2021., 17. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).
([4]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2023/435 (2023. gada 27. februāris), ar ko groza Regulu (ES) 2021/241 attiecībā uz *REPowerEU* nodaļām atveseļošanas un noturības plānos un groza Regulas (ES) Nr. 1303/2013, (ES) 2021/1060 un (ES) 2021/1755 un Direktīvu 2003/87/EK (OV L 63, 28.2.2023., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj).

REPowerEU nodaļu, lai tiktu finansētas galvenās reformas un investīcijas, kas palīdzēs sasniegt *REPowerEU* mērķus.

(3) Komisija 2023. gada 16. martā nāca klajā ar paziņojumu "ES ilgtermiņa konkurētspēja: skatījums pēc 2030. gada", lai nodrošinātu informācijas bāzi lēmumiem par politiku un radītu pamatnosacījumus izaugsmes palielināšanai. Paziņojumā kā viens no deviņiem savstarpēji pastiprinošiem faktoriem bija minēta konkurētspēja. Citi faktori bija piekļuve privātajam kapitālam, pētniecība un inovācija, izglītība un prasmes, kā arī funkcionējošs vienotais tirgus, kas ir ārkārtīgi svarīgas politikas prioritātes attiecībā uz reformām un investīcijām, lai risinātu pašreizējās produktivitātes problēmas, kā arī vairotu Savienības un tās dalībvalstu ilgtermiņa konkurētspēju. Komisija 2024. gada 14. februārī nāca klajā ar paziņojumu "2024. gada ziņojums par vienoto tirgu un konkurētspēju". Minētajā paziņojumā detalizēti aprakstīts, kādas ir Eiropas vienotā tirgus priekšrocības un izaicinājumi, un tajā ir analizētas gada norises saskaņā ar deviņiem identificētajiem konkurētspējas faktoriem.

(4) Komisija 2023. gada 21. novembrī pieņēma 2024. gada ilgtspējīgas izaugsmes pētījumu, tādējādi uzsākot 2024. gada Eiropas ekonomikas politikas koordinēšanas pusgadu. Eiropadome 2024. gada 22. martā apstiprināja 2024. gada ilgtspējīgas izaugsmes pētījumā izvirzītās prioritātes, kas attiecas uz konkurētspējīgas ilgtspējas četrām dimensijām. Komisija 2023. gada 21. novembrī uz Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1176/2011 pamata pieņēma arī 2024. gada brīdināšanas mehānisma ziņojumu, kurā tā norādīja Kipru kā vienu no dalībvalstīm, kuras var skart vai apdraudēt nelīdzsvarotība un par kurām būs jāizstrādā padziļināts pārskats. Tajā pašā dienā Komisija pieņēma atzinumu par Kipras 2024. gada budžeta plāna projektu. Komisija pieņēma arī ieteikumu attiecībā uz Padomes ieteikumu par eurozonas ekonomikas politiku, kā arī priekšlikumu attiecībā uz 2024. gada vienoto nodarbinātības ziņojumu, kurā analizēta nodarbinātības pamatnostādņu un Eiropas sociālo tiesību pīlāra principu īstenošana. Padome pieņēma Ieteikumu par eurozonas ekonomikas politiku ([5]) ("2024. gada ieteikums par eurozonu") 2024. gada 12. aprīlī un Vienoto nodarbinātības ziņojumu 2024. gada 11. martā.

(5) Savienības jaunais ekonomikas pārvaldības satvars stājās spēkā 2024. gada 30. aprīlī. Šis satvars ietver jauno Regulu (ES) 2024/1263 par ekonomikas politikas efektīvu koordināciju un budžeta daudzpusēju uzraudzību, grozīto Padomes Regulu (EK) Nr. 1467/97 ([6]) par to, kā paātrināt un precizēt pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras īstenošanu, un grozīto Padomes Direktīvu 2011/85/ES ([7]) par prasībām dalībvalstu budžeta struktūrām. Jaunā ekonomikas pārvaldības satvara mērķis ir veicināt stabilas un ilgtspējīgas publiskās finanses, ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi un noturību, izmantojot reformas un investīcijas, un novērst pārmērīgu valdības budžeta deficītu. Jaunais ekonomikas pārvaldības satvars arī veicina valstu līdzatbildību un vairāk orientējas uz vidēju termiņu apvienojumā ar efektīvāku un konsekventāku izpildi. Katrai dalībvalstij ir jāiesniedz Padomei un Komisijai savs valsts vidēja termiņa fiskāli strukturālais plāns. Valsts vidēja termiņa fiskāli strukturālajā plānā ir iekļautas dalībvalsts fiskālās, reformu un investīciju saistības, plānošanas periodam aptverot četrus vai piecus gadus atkarībā no tā, cik ilgs ir valsts likumdevēja parastais sasaukuma laiks. Neto izdevumu ([8]) virzībai valstu vidēja termiņa fiskāli strukturālajos plānos ir jāatbilst Regulas (ES) 2024/1263 prasībām, piemēram, par to, ka līdz korekcijas perioda beigām jāpanāk vai jānotur vispārējās valdības parāda ticama samazināšanās vai tam jāsaglabājas piesardzīgā līmenī, kas ir zemāks par 60 % no iekšzemes kopprodukta (IKP), un ka vispārējās valdības budžeta deficīts vidējā termiņā jāsamazina un/vai jāsaglabā zem Līgumā noteiktās atsauces vērtības, kas ir 3 % no IKP. Ja dalībvalsts apņemas īstenot attiecīgu reformu un investīciju kopumu saskaņā ar Regulā (ES) 2024/1263 izklāstītajiem kritērijiem, korekcijas periodu var pagarināt līdz trim gadiem. Lai palīdzētu sagatavot minētos valsts vidēja termiņa fiskāli strukturālos plānus, Komisija 2024. gada 21. jūnijā publicēja norādījumus par informāciju, kas dalībvalstīm jāsniedz savos valsts vidēja termiņa fiskāli strukturālos plānos un gada progresa ziņojumos. Saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1263 5. un 36. pantu Komisija dalībvalstīm attiecīgā gadījumā nosūtīja atsauces trajektorijas un tehnisko informāciju. Dalībvalstīm savi valsts vidēja termiņa fiskāli strukturālie plāni ir jāiesniedz līdz 2024. gada 20. septembrim, izņemot, ja dalībvalsts un Komisija vienojas šo termiņu pagarināt par saprātīgu laikposmu. Saskaņā ar valsts tiesisko

([5]) Padomes Ieteikums (2024. gada 12. aprīlis) par eurozonas ekonomikas politiku (OV C, C/2024/2807, 23.4.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/2807/oj).

([6]) Padomes Regula (EK) Nr. 1467/97 (1997. gada 7. jūlijs) par to, kā paātrināt un precizēt pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras īstenošanu (OV L 209, 2.8.1997., 6. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1467/oj).

([7]) Padomes Direktīva 2011/85/ES (2011. gada 8. novembris) par prasībām dalībvalstu budžeta struktūrām (OV L 306, 23.11.2011., 41. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/85/oj).

([8]) Neto izdevumi, kā definēts Regulas (ES) 2024/1263 2. panta 2. punktā: "neto izdevumi" ir visi valdības izdevumi, atskaitot i) procentu izdevumus, ii) diskrecionāros ieņēmumu pasākumus, iii) izdevumus par Savienības programmām, kas pilnībā atbilst Savienības fondu ieņēmumiem, iv) valstu izdevumus par Savienības finansēto programmu līdzfinansēšanu, v) bezdarbnieka pabalstu izdevumu cikliskos elementus un vi) vienreizējos un citus pagaidu pasākumus.

regulējumu dalībvalstis var apspriest savus vidēja termiņa plānu projektus ar savu valsts parlamentu, lūgt neatkarīgām fiskālajām iestādēm sniegt atzinumu, kā arī apspriesties ar sociālajiem partneriem un citām valsts ieinteresētajām personām.

(6) 2024. gadā Eiropas ekonomikas politikas koordinēšanas pusgada norises turpinās atbilstoši mehānisma īstenošanai. Lai īstenotu Eiropas pusgada politikas prioritātes, joprojām ir svarīgi pilnībā īstenot atveseļošanas un noturības plānus, jo šie plāni palīdz efektīvi novērst visas problēmas, kas konstatētas iepriekšējos gados konkrētām valstīm adresētajos attiecīgajos ieteikumos, vai arī būtisku to daļu. Konkrētām valstīm adresētie 2019., 2020., 2022. un 2023. gada ieteikumi joprojām ir vienlīdz svarīgi attiecībā uz atveseļošanas un noturības plāniem, kas ir pārskatīti, atjaunināti vai grozīti saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 14., 18. un 21. pantu.

(7) Kipra savu atveseļošanas un noturības plānu saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 18. panta 1. punktu Komisijai iesniedza 2021. gada 17. maijā. Komisija atbilstoši Regulas (ES) 2021/241 19. pantam novērtēja atveseļošanas un noturības plāna atbilstību, efektivitāti, lietderīgumu un saskanīgumu, ņemot vērā minētās regulas V pielikumā sniegtās novērtēšanas vadlīnijas. Padome 2021. gada 28. jūlijā pieņēma Īstenošanas lēmumu par Kipras atveseļošanas un noturības plāna novērtējuma apstiprināšanu ([9]) un 2023. gada 8. decembrī grozīja šo lēmumu, ievērojot Regulas (ES) 2021/241 18. panta 2. punktu, lai atjauninātu neatmaksājamā finanšu atbalsta maksimālo finanšu iemaksu, kā arī lai iekļautu *REPowerEU* nodaļu ([10]). Maksājuma daļas tiek darītas pieejamas ar nosacījumu, ka Komisija saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 24. panta 5. punktu ir pieņēmusi lēmumu par to, ka Kipra ir apmierinoši izpildījusi attiecīgos atskaites punktus un mērķrādītājus, kas bija noteikti Padomes īstenošanas lēmumā. Apmierinoša izpilde nozīmē arī to, ka nav bijis regresa attiecībā uz iepriekšējo atskaites punktu un mērķrādītāju sasniegšanu.

(8) 2024. gada 30. aprīlī Kipra iesniedza savu 2024. gada valsts reformu programmu un 2024. gada stabilitātes programmu, ievērojot Padomes Regulas (EK) Nr. 1466/97 ([11]) 4. panta 1. punktu. Kā paredzēts Regulas (ES) 2021/241 27. pantā, 2024. gada valsts reformu programma atspoguļo arī Kipras pienākumu divreiz gadā ziņot par panākto progresu atveseļošanas un noturības plāna īstenošanā.

(9) 2024. gada 19. jūnijā Komisija publicēja 2024. gada ziņojumu par Kipru. Tajā tika izvērtēts, kā Kipra īstenojusi attiecīgos konkrētai valstij adresētos ieteikumus, ko Padome pieņēma laikposmā no 2019. līdz 2023. gadam, un kā Kipra īsteno atveseļošanas un noturības plānu. Balstoties uz šo analīzi, ziņojumā par valsti bija norādīti trūkumi attiecībā uz tādu problēmjautājumu risināšanu, kuri nav ietverti vai ir tikai daļēji ietverti atveseļošanas un noturības plānā, kā arī jauni un nupat iezīmējušies problēmjautājumi. Tajā bija arī novērtēts Kipras progress Eiropas sociālo tiesību pīlāra īstenošanā un Savienības pamatmērķu sasniegšanā nodarbinātības, prasmju un nabadzības mazināšanas jomā, kā arī progress Apvienoto Nāciju Organizācijas ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanā.

(10) Komisija saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1176/2011 5. pantu izstrādāja padziļināto pārskatu par Kipru. Komisijas dienesti minētās regulas piemērošanas nolūkiem sagatavoja novērtējumu par Kipras makroekonomisko neaizsargātību, un tā galvenie konstatējumi tika publicēti 2024. gada martā. Komisija 2024. gada 19. jūnijā secināja, ka Kiprā pastāv makroekonomikas nelīdzsvarotība. Konkrētāk, Kipra saskaras ar neaizsargātību, kas saistīta ar privātā sektora, valsts un ārējo parādu. Lai gan minētā neaizsargātība kopumā ir samazinājusies, tā joprojām ir ievērojama, savukārt lielais tekošā konta deficīts ir palielinājies vēl vairāk. Gan mājsaimniecību, gan nefinanšu sabiedrību parāda attiecība pret IKP turpināja samazināties, lai gan saglabājās augstā līmenī. Tomēr uzņēmumu parādu un ārējo parādu palielina īpašam nolūkam dibinātu sabiedrību parāds, un tas iekšzemes ekonomikai rada ierobežotus riskus. Pēdējos gados, arī 2023. gadā, būtiski samazinājies lielais banku rīcībā esošo ienākumus nenesošu aizdevumu apjoms, un tiek prognozēts, ka uzņēmumu, kuri iegādājas kredītus, ienākumus nenesošu aizdevumu noregulējums palīdzēs vēl vairāk samazināt privātā sektora parādu. Tomēr ir iespējams, ka stingrāki finanšu nosacījumi palielinās spiedienu uz mājsaimniecībām un uzņēmumiem ar lielām parādsaistībām. Valdības parāda attiecība pret IKP strauji samazinās, un tiek prognozēts, ka Kipra, vēl vairāk samazinot parāda attiecību, 2024. un 2025. gadā saglabās budžeta pārpalikumu, kas veicinās turpmāku parāda attiecības samazināšanos. Lielā mērā sakarā ar joprojām spēcīgo iekšzemes pieprasījumu un peļņas repatriāciju 2023. gadā vēl vairāk palielinājās lielais tekošā konta deficīts. Paredzams, ka 2024. un 2025. gadā tas joprojām būs liels. 2023. gadā neuzlabojās ļoti negatīvā neto starptautisko ieguldījumu pozīcija, un paredzams, ka tā pasliktināsies, ja vien tekošais konts būtiski neuzlabosies. Veikti plaši politikas centieni, lai novērstu konstatētos neaizsargātības faktorus. Gaidāms, ka

([9]) ST 10686/21 INIT un ST 10686/21 ADD 1.

([10]) Padomes Īstenošanas lēmums (2023. gada 8. decembris), ar ko groza Īstenošanas lēmumu (2021. gada 28. jūlijs) par Kipras atveseļošanas un noturības plāna novērtējuma apstiprināšanu (ST 15571/23 INIT un ST 15571/23 ADD 1).

([11]) Padomes Regula (EK) Nr. 1466/97 (1997. gada 7. jūlijs) par budžeta stāvokļa uzraudzības un ekonomikas politikas uzraudzības un koordinācijas stiprināšanu (OV L 209, 2.8.1997., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1466/oj).

atveseļošanas un noturības plāna un turpmāku pasākumu pilnīga un savlaicīga īstenošana palīdzēs palielināt eksportu un mazināt pārmērīgu paļaušanos uz naftas importu.

(11) Saskaņā ar *Eurostat* validētajiem datiem Kipras vispārējās valdības budžeta pārpalikums no 2,7 % no IKP 2022. gadā palielinājās līdz 3,1 % 2023. gadā, savukārt vispārējās valdības parāds no 85,6 % no IKP 2022. gada beigās saruka līdz 77,3 % 2023. gada beigās.

(12) Padome 2022. gada 12. jūlijā ieteica ([12]) Kiprai rīkoties, lai nodrošinātu, ka 2023. gadā valsts finansēto primāro kārtējo izdevumu pieaugums atbilst kopumā neitrālai fiskālās politikas nostājai ([13]), ņemot vērā to, ka turpinās pagaidu un mērķorientēta atbalsta sniegšana pret energocenu kāpumu visneaizsargātākajām mājsaimniecībām un uzņēmumiem, kā arī personām, kas bēg no Ukrainas. Vienlaikus Padome ieteica Kiprai pielāgot kārtējos izdevumus mainīgajai situācijai. Kiprai tika arī ieteikts palielināt publiskās investīcijas, kas sekmētu zaļo un digitālo pārkārtošanos un enerģētisko drošību, ņemot vērā *REPowerEU* iniciatīvu, tostarp, izmantojot mehānismu un citus Savienības fondus. Saskaņā ar Komisijas aplēsēm fiskālās politikas nostāja ([14]) 2023. gadā bija ekspansīva, proti, 1 % apmērā no IKP, šajā kontekstā ņemot vērā augstu inflāciju. Valsts finansēto primāro kārtējo izdevumu (atskaitot diskrecionāros ieņēmumu pasākumus) pieaugumam 2023. gadā bija kopumā neitrāla ietekme uz fiskālo nostāju, kas atbilst 0,2 % no IKP. Tas ietver to mērķorientēto ārkārtas atbalsta pasākumu izmaksu samazinājumu par 0,1 % no IKP, kuri bija vērsti uz mājsaimniecībām un uzņēmumiem, kas ir visneaizsargātākie pret enerģijas cenu pieaugumu, kā arī tādu izmaksu palielinājumu par 0,2 % no IKP, kas saistītas ar pagaidu aizsardzības piedāvāšanu pārvietotajām personām no Ukrainas. 2023. gada valsts finansēto primāro kārtējo izdevumu pieaugums atbilda Padomes 2022. gada 12. jūlija ieteikumam. Izdevumi, kas finansēti no mehānisma neatmaksājamā atbalsta ("dotācijām") un citiem Savienības fondiem, 2023. gadā veidoja 1,3 % no IKP. Valsts finansētās investīcijas 2023. gadā bija 3,2 % no IKP – salīdzinājumā ar 2022. gadu ir vērojams pieaugums par 1,3 procentpunktu. Kipra no mehānisma dotācijām un citiem Savienības fondiem finansēja papildu investīcijas. Tā finansēja publiskās investīcijas zaļās un digitālās pārkārtošanās veikšanai un enerģētiskās drošības veicināšanai, piemēram, siltumizolācijas un saules fotoelementu sistēmu uzstādīšanai sabiedriskajās ēkās; vairāku pilsētu un lauku ugunsdzēsēju depo energorenovācijai; attiecīgo Kipras iestāžu spēju modernizēšanai tikt galā ar uguns draudiem un iedzīvotāju, infrastruktūras un mežu aizsardzības stiprināšanai pret riskiem; vairāku ministriju un centrālās valdības dienestu galveno darbplūsmu digitalizācijai, un e-pieteikuma vides izvēršanai plānošanas un būvniecības atļauju piešķiršanas vajadzībām. Minētās publiskās investīcijas daļēji finansē no mehānisma un citiem Savienības fondiem.

(13) 2024. gada stabilitātes programmas budžeta prognožu pamatā esošajā makroekonomikas scenārijā paredzēts, ka reālais IKP 2024. gadā palielināsies par 2,9 % un 2025. gadā par 3,1 %, savukārt inflācija, ko mēra, izmantojot saskaņotos patēriņa cenu indeksus (SPCI), 2024. gadā plānota 2,5 % apmērā un 2025. gadā 2,0 % apmērā. Gaidāms, ka vispārējās valdības budžeta pārpalikums samazināsies līdz 2,9 % no IKP 2024. gadā un saruks līdz 2,8 % no IKP 2025. gadā, bet vispārējās valdības parāda attiecība pret IKP 2024. gada beigās būs samazinājusies līdz 70,6 % un 2025. gada beigās – līdz 65,5 %. Prognozēts, ka pēc 2025. gada vispārējās valdības budžeta pārpalikums samazināsies līdz 2,6 % no IKP 2026. gadā un 2,1 % no IKP 2027. gadā. Līdz ar to tiek plānots, ka vispārējās valdības bilance visā programmas aptvertajā laikā saglabāsies zem Līgumā noteiktās deficīta atsauces vērtības, kas ir 3 % no IKP. Toties paredzams, ka pēc 2025. gada vispārējās valdības parāda attiecība pret IKP saruks līdz 59,2 % 2026. gadā un līdz 54,2 % 2027. gadā.

(14) Komisijas 2024. gada pavasara prognozē paredzēts, ka reālais IKP 2024. gadā palielināsies par 2,8 % un 2025. gadā par 2,9 %, un inflācija, ko mēra, izmantojot SPCI, 2024. gadā plānota 2,4 % apmērā un 2025. gadā 2,1 % apmērā.

(15) Komisijas 2024. gada pavasara prognozē paredzēts, ka valdības budžeta pārpalikums 2024. gadā būs 2,9 % no IKP, savukārt vispārējās valdības parāda attiecība pret IKP 2024. gada beigās samazināsies 70,6 %. Saskaņā ar Komisijas aplēsēm fiskālā nostāja 2024. gadā būs neitrāla (0,0 % no IKP).

([12]) Padomes Ieteikums (2022. gada 12. jūlijs) par Kipras 2022. gada valsts reformu programmu un ar ko sniedz Padomes atzinumu par Kipras 2022. gada stabilitātes programmu (OV C 334, 1.9.2022., 104. lpp.).

([13]) Saskaņā ar Komisijas 2024. gada pavasara prognozi, vidēja termiņa potenciālās izlaides pieaugums, ko izmanto fiskālās nostājas mērīšanai, Kiprā 2023. gadā nominālā izteiksmē ir bijis 8,5 %, ņemot vērā desmit gadu vidējo reālo potenciālo izaugsmes tempu un 2023. gada IKP deflatoru.

([14]) Fiskālā nostāja tiek definēta kā vispārējās valdības pamata budžeta stāvokļa izmaiņas pret iepriekšējo gadu. Ar tās palīdzību novērtē ekonomikas stimulu, ko rada fiskālā politika – gan tā, kas attiecas uz valsts finansējumu, gan tā, kas attiecas uz finansējumu no Savienības budžeta. Fiskālā nostāja tiek mērīta kā starpība starp i) vidēja termiņa potenciālo izaugsmi un ii) primāro izdevumu izmaiņām, atskaitot diskrecionāros ieņēmumu pasākumus (un neierēķinot ar Covid-19 krīzi saistītos pagaidu ārkārtas pasākumus) un ietverot izdevumus, ko finansē ar neatmaksājamu atbalstu (dotācijām) no mehānisma un citiem Savienības fondiem.

(16) Komisijas 2024. gada pavasara prognozē paredzēts, ka no mehānisma dotācijām 2024. gadā tiks finansēti izdevumi, kuru vērtība atbilst 0,7 % no IKP (salīdzinājumā ar 0,3 % no IKP 2023. gadā). No mehānisma dotācijām finansētie izdevumi dos iespēju veikt kvalitatīvas investīcijas un produktivitāti palielinošas reformas, tiešā veidā neietekmējot Kipras vispārējās valdības bilanci vai parādu. Komisijas 2024. gada pavasara prognozē paredzēts, ka no mehānisma aizdevumiem 2024. gadā tiks finansēti izdevumi, kuru vērtība atbilst 0,2 % no IKP (salīdzinājumā ar 0,0 % no IKP 2023. gadā).

(17) Padome 2023. gada 14. jūlijā ieteica ([15]) Kiprai 2024. gadā saglabāt stabilu fiskālo stāvokli. Dalībvalstis tika aicinātas sava 2023. gada budžeta izpildes gaitā un 2024. gada budžeta plāna projektu sagatavošanas gaitā ņemt vērā, ka Komisija, pamatojoties uz 2023. gada budžeta izpildes rezultātu datiem, ierosinās Padomei sākt uz budžeta deficītu balstītas pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras. Saskaņā ar Komisijas 2024. gada pavasara prognozi Kipras strukturālā bilance 2024. gadā tiek prognozēta 2,1 % apmērā no IKP (salīdzinot ar 1,8 % 2023. gadā), tādējādi pārsniedzot valsts vidēja termiņa budžeta mērķi, kas ir strukturālā bilance 0 % no IKP. Tas atbilst Padomes ieteikumam.

(18) Turklāt Padome ieteica Kiprai 2023. un 2024. gadā pēc iespējas drīz izbeigt spēkā esošos ārkārtas enerģētikas atbalsta pasākumus. Padome arī ieteica, ka tad, ja enerģijas cenas atkal pieaugtu un tāpēc būtu nepieciešami jauni atbalsta pasākumi vai būtu jāturpina esošie pasākumi, Kiprai ir jānodrošina, ka šādi atbalsta pasākumi ir vērsti uz neaizsargātu mājsaimniecību un uzņēmumu aizsardzību, ir fiskāli pieņemami un saglabā stimulus taupīt enerģiju. Saskaņā ar Komisijas 2024. gada pavasara prognozi ārkārtas enerģētikas atbalsta pasākumu aplēstās neto budžeta izmaksas ([16]) ir 0,3 % no IKP 2024. gadā un 0,0 % 2025. gadā. Konkrēti, kopš 2024. gada marta vairs nav spēkā zemāki akcīzes nodokļi naftas produktiem un tiek pieņemts, ka 2024. gadā vēl būs spēkā elektroenerģijas rēķinu subsīdijas, bet paredzams, ka 2024. gada laikā tās tiks pakāpeniski atceltas. Netiek prognozēts, ka enerģētikas atbalsta pasākumi tiktu izbeigti pēc iespējas drīz 2023. un 2024. gadā. Pastāv risks, ka tas neatbildīs Padomes ieteikumam. Komisijas 2024. gada pavasara prognozē lēsts, ka mazaizsargātu mājsaimniecību un uzņēmumu aizsardzībai domāto enerģētikas atbalsta ārkārtējo pasākumu budžeta izmaksas 2024. gadā būs 0,0 % no IKP (0,0 % 2023. gadā).

(19) Padome turklāt Kiprai ieteica arī saglabāt valsts finansētās publiskās investīcijas un nodrošināt mehānisma dotāciju un citu Savienības fondu efektīvu apguvi, jo īpaši nolūkā veicināt zaļo un digitālo pārkārtošanos. Saskaņā ar Komisijas 2024. gada pavasara prognozi valsts finansētās publiskās investīcijas kopumā saglabāsies stabilas, proti, 3,1 % apmērā no IKP 2024. gadā salīdzinājumā ar 3,2 % no IKP 2023. gadā. Tas atbilst Padomes ieteikumam. Turklāt sagaidāms, ka publiskie izdevumi, kas tiek finansēti no ieņēmumiem no Savienības fondiem, tai skaitā no mehānisma dotācijām, 2024. gadā saglabāsies stabili, proti, 1,3 % apmērā no IKP. Tas ir saistīts ar to, ka lielāka izdevumu daļa tiek finansēta no mehānisma dotācijām, jo pēc Savienības struktūrfondu 2014.–2020. gada plānošanas perioda beigām, kam līdzekļi bija pieejami līdz 2023. gadam, citas Savienības dotācijas samazinājās.

(20) Pamatojoties uz prognozes sagatavošanas termiņā zināmajiem politikas pasākumiem un pieņēmumu, ka politika nemainīsies, Komisija savā 2024. gada pavasara prognozē paredz, ka valdības budžeta pārpalikums 2025. gadā būs 2,9 % no IKP. Paredzams, ka vispārējās valdības parāda attiecība pret IKP 2025. gada beigās samazināsies līdz 65,4 %. Piesardzīgai fiskālajai politikai būtu jāveicina arī ārējās pozīcijas nostiprināšana.

(21) Saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta b) apakšpunktu un minētās regulas V pielikuma 2.2. kritēriju atveseļošanas un noturības plānā ir ietverts plašs savstarpēji pastiprinošu reformu un investīciju kopums, ko paredzēts īstenot līdz 2026. gadam. Paredzams, ka minētās reformas un investīcijas palīdzēs efektīvi risināt visas problēmas, kas konstatētas attiecīgajos konkrētai valstij adresētajos ieteikumos, vai arī būtisku to daļu. Šajā īsajā termiņā ir svarīgi nekavējoties turpināt efektīvu atveseļošanas un noturības plāna, arī *REPowerEU* nodaļas, īstenošanu, lai zaļā un digitālā pārkārtošanās uzlabotu Kipras ilgtermiņa konkurētspēju, vienlaikus nodrošinot sociālo taisnīgumu. Lai izpildītu atveseļošanas un noturības plānā noteiktās saistības līdz 2026. gada augustam, Kiprai ir svarīgi turpināt reformu īstenošanu un paātrināt investīcijas, novēršot attiecīgās problēmas un vienlaikus nodrošinot ievērojamu administratīvo kapacitāti.

([15]) Padomes Ieteikums (2023. gada 14. jūlijs) par Kipras 2023. gada valsts reformu programmu un ar ko sniedz Padomes atzinumu par Kipras 2023. gada stabilitātes programmu (OV C 312, 1.9.2023., 116. lpp.).

([16]) Tās atspoguļo minēto pasākumu gada budžeta izmaksas, ievērojot ieņēmumus un izdevumus un attiecīgā gadījumā atskaitot ieņēmumus no nodokļiem par enerģijas piegādātāju negaidīto papildu peļņu.

(22) Gatavojot kohēzijas politikas programmu vidusposma pārskatu, Kiprai saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2021/1060 ([17]) 18. pantu līdz 2025. gada martam jāpārskata katra programma, ko atbalsta no Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF), Eiropas Sociālā fonda Plus ("ESF+"), Kohēzijas fonda un Taisnīgas pārkārtošanās fonda ("TPF"), cita starpā ņemot vērā 2024. gada konkrētajai valstij adresētajos ieteikumos norādītos problēmjautājumus, kā arī nacionālo enerģētikas un klimata plānu. Uz minētā pārskata pamata notiek katrā programmā iekļautā Savienības finansējuma galīgā piešķiršana. Lai gan Kipra ir panākusi progresu kohēzijas politikas programmu un Eiropas sociālo tiesību pīlāra īstenošanā, problēmjautājumi, tāpat kā sociālekonomiskas atšķirības starp pilsētu un ārpuspilsētu teritorijām ir saglabājušies. Ārkārtīgi svarīgi ir paātrināt kohēzijas politikas programmas īstenošanu. Turklāt ir svarīgi nodrošināt vietējo pašvaldību administratīvo kapacitāti, gatavojoties 2024. gada 1. jūlijā plānotajai Kipras likumdošanas reformai vietējo pašvaldību jomā. Kohēzijas politikas programmā *Thalia* iekļautās prioritātes vēl aizvien ir aktuālas. Atjaunīgās enerģijas izmantojuma palielināšana, uzkrāšanas risinājumi, energoefektivitātes kāpināšana un pilsētas transports ir būtiski elementi zaļās pārkārtošanās īstenošanai. Lai panāktu atbilstību Padomes Direktīvai 91/271/EEK ([18]), ir jāuzlabo ūdens resursu apsaimniekošana, jo īpaši notekūdeņu attīrīšana. Joprojām izšķirīgi ir virzīties uz aprites ekonomiku atkritumu apsaimniekošanā, tādēļ jāpanāk uzlabojumi atkritumu reciklēšanā un samazināšanā. Būtu jāturpina investīcijas darba tirgus aktivizēšanā un jāpanāk neaizsargātu grupu sociālā integrācija. Joprojām svarīgi izmantot individuālos mācību kontus un Eiropas Garantiju bērniem. Turklāt ieguldījums kvalitatīvos un cenas ziņā pieņemamos ilgtermiņa aprūpes pakalpojumos un sociālajos mājokļos joprojām ir prioritāte. Turklāt būtu jāturpina centieni mazināt energonabadzību un attīstīt sociālo ekonomiku. Kohēzijas politikas programmas *Thalia* vidusposma pārskatīšanas ietvaros turpmāk uzmanība jāpievērš arvien spiedīgākām vajadzībām, kas saistītas ar klimata pārmaiņu risku novēršanu un gatavību tiem. Kipra varētu arī izmantot Eiropas stratēģisko tehnoloģiju platformu, kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2024/795 ([19]), lai atbalstītu tās enerģētikas pārkārtošanu, izmantojot tīras un resursefektīvas tehnoloģijas, ieskaitot neto nulles emisiju tehnoloģijas.

(23) Bez ekonomiskajiem un sociālajiem problēmjautājumiem, kas risināti atveseļošanas un noturības plānā un citos Savienības fondos, Kipra saskaras ar vairākiem papildu problēmjautājumiem, kas saistīti ar valsts uzņēmumu pārvaldību, mācību sekmēm un prasmju neatbilstību, atjaunīgo energoresursu izvēršanu, elektroenerģijas tīkla paplašināšanu un modernizāciju un klimatadaptāciju.

(24) Ekonomikas efektivitātes un izaugsmes nodrošināšanā izšķirīga ir tāda uzņēmējdarbības vide, kas labi darbojas un ir konkurētspējīga. Šajā ziņā valsts uzņēmumu pārvaldība Kiprā pilnībā neatbilst starptautiskajiem standartiem. Pēdējo gadu laikā tika ieviesti daži politikas pasākumi publisko struktūru finanšu pārraudzības uzlabošanai, taču nav pilnīgas uzskaites un regulāras ziņošanas pienākuma, tāpēc ir ierobežota valsts uzņēmumu darbības rezultātu efektīva uzraudzība un plānošana. Turklāt neapmierinoši joprojām ir tādi svarīgi uzņēmumu pārvaldības prakses aspekti kā uz nopelniem balstīta padomes iecelšana, īpašumtiesību politika, uz rezultātiem balstīta pārvaldība, pārredzamība un pārskatatbildība attiecībā uz finanšu rezultātiem. Ņemot vērā iepriekš minēto, pastāv bažas par pakalpojumu kvalitāti un cenām sektoros, kur dominē valsts uzņēmumi, piemēram, elektroenerģijas nozarē.

(25) Par to, ka nopietna problēma ir nepietiekama pamatprasmju (t. i., rakstpratība, rēķinpratība un dabaszinātņu prasmes) apguve, liecina Kipras ļoti vājais sniegums 2022. gada Starptautiskajā skolēnu novērtēšanas programmā (*PISA*). Neraugoties uz mācībspēku adekvāto formālo kvalifikāciju, skolotāju pastāvīga apmācība, tostarp arī uz kompetencēm balstītas mācīšanas un mācīšanās metodes, nav pietiekama. 2021. gadā lielākā daļa skolotāju kandidātu neizturēja darbā pieņemšanas pārbaudījumu. Izglītības sistēma nav pietiekami novērtējusi un studentu vajadzībām pielāgojusi izglītības resursus, kas nepieciešams, lai attīstītu pamatkompetences. Darba tirgū aizvien biežāk redzama prasmju neatbilstība, savukārt piedalīšanās profesionālās izglītības un apmācības (PIA) programmās joprojām ir ievērojami zemākā līmenī nekā vidēji Savienībā. Zemais piedalīšanās līmenis PIA programmās ir saistīts gan ar iespēju, gan pievilcības ierobežojumiem, jo lielākā daļa PIA skolu atrodas pilsētās, kas apgrūtina laukos dzīvojošo audzēkņu uzņemšanu, savukārt lielākā daļa audzēkņu labprātāk izvēlas iegūt augstāko izglītību. Pieaugušo

([17]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1060 (2021. gada 24. jūnijs), ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu Plus, Kohēzijas fondu, Taisnīgas pārkārtošanās fondu un Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fondu un finanšu noteikumus attiecībā uz tiem un uz Patvēruma, migrācijas un integrācijas fondu, Iekšējās drošības fondu un Finansiāla atbalsta instrumentu robežu pārvaldībai un vīzu politikai (OV L 231, 30.6.2021., 159. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj).

([18]) Padomes Direktīva 91/271/EEK (1991. gada 21. maijs) par komunālo notekūdeņu attīrīšanu (OV L 135, 30.5.1991., 40. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1991/271/oj).

([19]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/795 (2024. gada 29. februāris), ar ko izveido Eiropas stratēģisko tehnoloģiju platformu (*STEP*) un groza Direktīvu 2003/87/EK un Regulas (ES) 2021/1058, (ES) 2021/1056, (ES) 2021/1057, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) 2021/1060, (ES) 2021/523, (ES) 2021/695, (ES) 2021/697 un (ES) 2021/241 (OV L, 2024/795, 29.2.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj).

izglītībai ir ierobežots potenciāls labot šo situāciju, jo to pieaugušo īpatsvars (vecumā no 25 līdz 64 gadiem), kuri piedalījās mācībās iepriekšējos 12 mēnešos, 2022. gadā bija 28,3 % (salīdzinājumam – Savienības rādītājs bija 39,5 %). Salīdzinot ar 44,8 % 2016. gadā, samazinājums ir būtisks un mazina Kipras potenciālu uzlabot savas ekonomikas konkurētspēju.

(26) Neraugoties uz ievērojamajiem pasākumiem, kas veikti, lai paātrinātu atjaunīgo energoresursu ieviešanu, joprojām pastāv būtiskas problēmas. Atjaunīgā enerģija 2022. gadā veidoja tikai 17 % no Kipras elektroenerģijas struktūras. Tas joprojām ir krietni mazāks rādītājs nekā Kipras nacionālajā enerģētikas un klimata plāna projektā izvirzītais mērķis – līdz 2030. gadam panākt, ka saražotās atjaunīgās elektroenerģijas īpatsvars ir 31,5 %. Tā kā Kipra ir atkarīga no naftas produktiem, kas tiek importēti pilnībā un paredzēti vairāk nekā 80 % no savu enerģijas vajadzību apmierināšanai, Kipra joprojām ir neaizsargāta pret pasaules enerģijas cenu svārstībām. Joprojām pastāv ievērojamas problēmas modernizēt un paplašināt esošo elektroenerģijas tīklu, kas nepieciešams, atjaunīgo energoresursu izvēršanai. Kipra atduras pret ievērojamiem šķēršļiem integrēt savā īstermiņa elektroenerģijas tīkla jaudā lielāku atjaunīgo energoresursu īpatsvaru, kā rezultātā atkārtoti rodas enerģijas deficīts. Šī situācija kļūst acīmredzama, aplūkojot Kipras enerģētikas regulatīvās iestādes oficiālos datus. Līdz 2023. gada novembra beigām Kipras sistēmā bija ekspluatācijā esošas atjaunīgās enerģijas ražošanas stacijas ar kopējo jaudu 782,57 MW, tostarp ar 157,50 MW vējaparku, 625,93 MW saules fotoelementu un 9,15 MW biomasas jaudu. Tajā pašā laikā enerģētikas regulatīvā iestāde ir apstiprinājusi būvatļaujas atjaunīgās enerģijas projektiem, kuru kopējā jauda būs 2 383 MW. Vispusīga enerģijas uzkrāšanas stratēģija varētu palielināt elastību un piegādes stabilitāti, kā arī samazināt tradicionālo elektrostaciju jaudas palielināšanas un samazināšanas izmaksas.

(27) Klimatnoturības jautājumā Kipra saskaras ar vairākiem problēmjautājumiem, piemēram, klimatadaptācijas risināšanai izveidotā iestāžu sistēma ir vāja, un trūkst ilgtspējīgas ūdens resursu apsaimniekošanas prakses, kas atbalstītu lauksaimniecības noturību. Ir izteikta valsts klimatiskā neaizsargātība, un nav pietiekami izstrādātas pielāgošanās politikas un pasākumi. Kiprā ir zems nokrišņu līmenis un augsta gaisa temperatūra, kas veicina Savienībā visaugstāko ūdens resursu noslodzi. Lai gan Kipras lauksaimniecības nozare gūst labumu no arvien ūdensefektīvākām apūdeņošanas sistēmām, tās ūdens patēriņa rādītājs joprojām ir visaugstākais sakarā ar ievērojamu ūdens resursu zudumu nepietiekamajos sadales un uzglabāšanas tīklos. Turklāt Kipras lauksaimniecības nozare jau tagad saskaras ar klimata pārmaiņu ietekmi, arī augsnes degradāciju un pārtuksnešošanos, kā rezultātā samazinās kultūraugu raža. Ārkārtīgi svarīga kļūst efektīva ūdens resursu apsaimniekošana un glabāšana, kā arī ūdensefektīvu kultūraugu ieviešana. Situāciju saasina antropogēnā slodze uz dzīvotnēm un ekosistēmām, īpaši piekrastes zonās. Valsts pašreizējā pieeja klimatadaptācijas jautājumā joprojām lielā mērā nav saistoša. Tāpēc ir jāuzlabo institucionālā kārtība, lai stiprinātu klimatnoturību un ilgtermiņa konkurētspēju.

(28) Ņemot vērā ciešās savstarpējās saiknes starp eurozonas dalībvalstu tautsaimniecībām un to kolektīvo devumu ekonomiskās un monetārās savienības darbībā, Padome eurozonas dalībvalstīm 2024. gadā ieteica rīkoties, tai skaitā izmantojot atveseļošanas un noturības plānus, lai īstenotu 2024. gada Ieteikumu par eurozonu. 1., 2., 3. un 4. ieteikuma īstenošana Kiprai palīdzēs īstenot 2024. gada Ieteikumā par eurozonu izklāstīto pirmo, otro, trešo un ceturto ieteikumu.

(29) Ņemot vērā Komisijas sagatavoto padziļināto pārskatu un tās secinājumus par nelīdzsvarotības pastāvēšanu, ieteikumi saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1176/2011 6. pantu ir atspoguļoti 1. ieteikumā. 1. ieteikumā minētā politika cita starpā palīdzēs novērst neaizsargātības faktorus, kas saistīti ar valsts parādu un ārējo parādu. 4. ieteikumā minētā politika, samazinot pieprasījumu pēc enerģijas importa un līdz ar to palīdzot stiprināt ārējo bilanci, palīdzēs īstenot 1. ieteikumu. 1. ieteikums palīdz gan novērst nelīdzsvarotību, gan īstenot 2024. gada Ieteikumu par eurozonu atbilstoši 28. apsvērumam,

AR ŠO IESAKA Kiprai 2024. un 2025. gadā rīkoties šādi.

1. Laikus iesniegt vidēja termiņa fiskāli strukturālo plānu. Saskaņā ar reformētā Stabilitātes un izaugsmes pakta prasībām ierobežot neto izdevumu pieaugumu ([20]) 2025. gadā tiktāl, ka tas cita starpā atbilst vispārējās valdības parāda ticamai lejupejošai trajektorijai vidējā termiņā un ievēro Līgumā noteikto atsauces vērtību, kas ir 3 % no IKP.

([20]) Saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1263 2. panta 2. punktu "neto izdevumi" ir visi valdības izdevumi, atskaitot procentu izdevumus, diskrecionāros ieņēmumu pasākumus, izdevumus par Savienības programmām, kas pilnībā atbilst Savienības fondu ieņēmumiem, valstu izdevumus par Savienības finansēto programmu līdzfinansēšanu, bezdarbnieka pabalstu izdevumu cikliskos elementus un vienreizējos un citus pagaidu pasākumus.

2. Stiprināt administratīvo kapacitāti pārvaldīt atveseļošanas un noturības plānu, paātrināt investīcijas un turpināt reformu īstenošanu. Risināt attiecīgās problēmas, lai turpinātu ātru un efektīvu atveseļošanas un noturības plāna, arī *REPowerEU* nodaļas, īstenošanu, nodrošinot reformu un investīciju pabeigšanu līdz 2026. gada augustam. Paātrināt kohēzijas politikas programmu īstenošanu. Saistībā ar minēto programmu vidusposma pārskatīšanu turpināt koncentrēties uz saskaņotajām prioritātēm, rīkojoties, lai labāk apmierinātu vajadzības, kas saistītas ar klimata pārmaiņu risku novēršanu un gatavību tiem, vienlaikus ņemot vērā Eiropas stratēģisko tehnoloģiju platformas piedāvātās iespējas uzlabot konkurētspēju.

3. Stiprināt ekonomikas konkurētspēju, paātrinot centienus uzlabot valsts uzņēmumu pārvaldību atbilstoši starptautiskajiem standartiem un turpinot prasmju līmeņa celšanu un mācību sekmju uzlabošanu. Pastiprināt skolotāju pastāvīgu apmācību un novērst nelīdzsvarotību starp darbaspēka piedāvājumu un pieprasījumu, vēl vairāk palielinot profesionālās izglītības un apmācības programmu spēju un pievilcību, kā arī stimulēt pieaugušo izglītību.

4. Modernizēt un paplašināt elektroenerģijas tīklu un uzkrāšanu, lai to pielāgotu arvien lielākam atjaunīgo energoresursu īpatsvaram. Uzlabot klimatadaptācijas pasākumu īstenošanu, koncentrējoties uz tādas iestāžu sistēmas veicināšanu, kas reglamentē klimatadaptāciju, un lauksaimniecībā īstenojot ilgtspējīgu ūdens resursu apsaimniekošanas praksi.

Luksemburgā, 2024. gada 21. oktobrī

Padomes vārdā –

priekšsēdētājs

NAGY I.